

НАСЛЕДЯВАНЕ, ПОЛИМОРФИЗЪМ И ИНТЕРФЕЙСИ

гл.ас. д-р Мария Евтимова

<https://github.com/marias83837/JavaPresentations>

mevtimova@tu-sofia.bg

Наследяване

- процес при ,който един клас придобива свойствата на друг клас
- информацията е управляема в йерархичен ред

Синтаксис:

```
class SuperClass{ ..... }
```

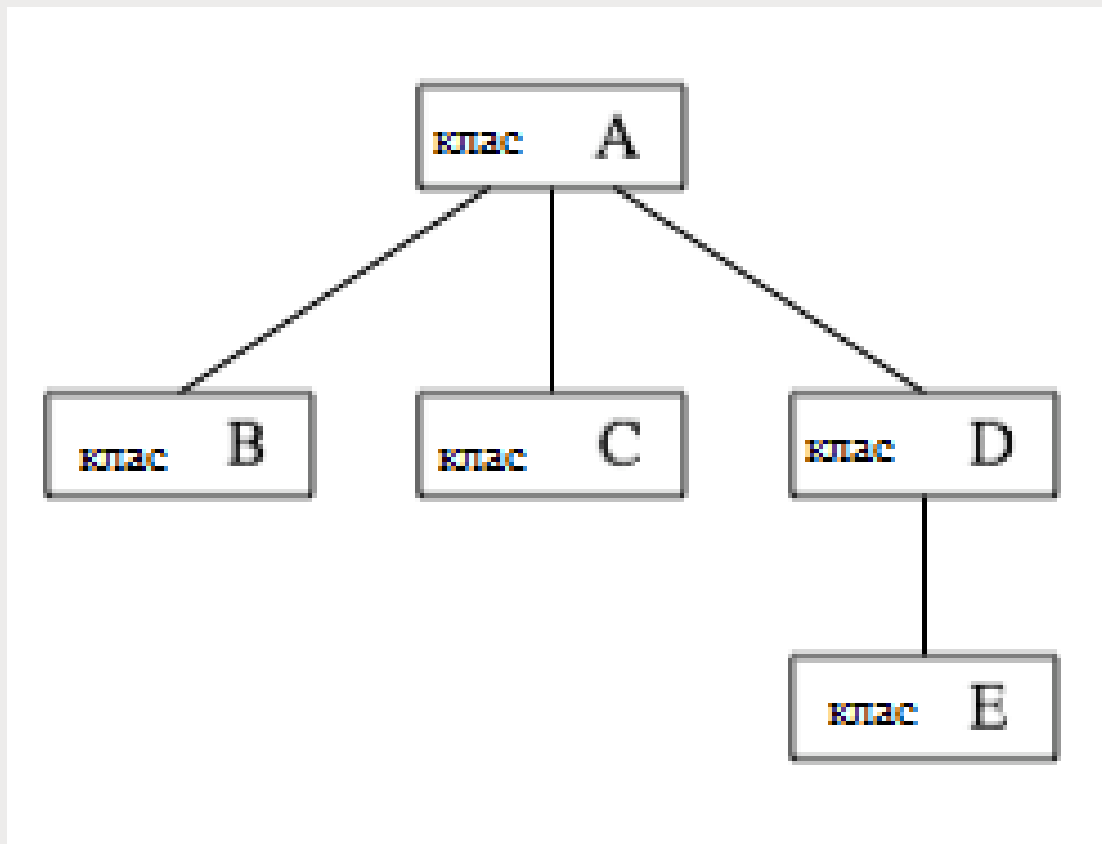
```
class SubClass extends SuperClass { ..... }
```

подклас- клас, който наследява свойствата на друг (производен клас, клас на дете)

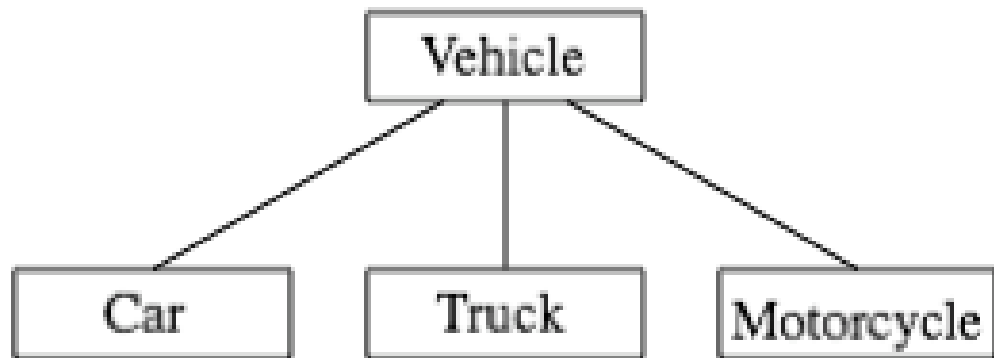
суперклас- класът, чиито свойства са наследени (базов, родителски)



НЯКОЛКО КЛАСА, КАТО ПОДКЛАСА



Пример за моторни превозни средства



Правила за наследяване

- **конструкторите не са членове на класа и не се наследяват**
- **подкласът наследява всички достъпни членове на базовия клас с изключение на скритите от него полета и предефинираните от него методи**

Достъп до членовете и конструктори на базовия клас се осъществява чрез ключовата дума `super`

Правила за наследяване

- наследява **public** и **protected** членовете на директния си супер клас
- наследява членовете без спецификатор за достъп (достъп по подразбиране), ако са в един и същ пакет
- не наследява член или метод със същото име
- не наследява **private** членовете на базовия клас

Видове наследственост

- единствена наследственост

```
public class A{.....}
```

```
public class B extends A{.....}
```

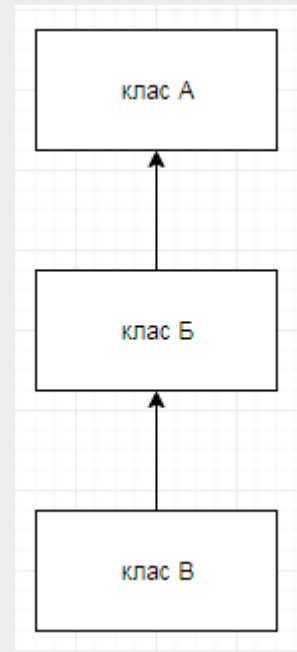


- наследственост на много нива

```
public class A{.....}
```

```
public class B extends A{ .....}
```

```
public class C extends B{.....}
```



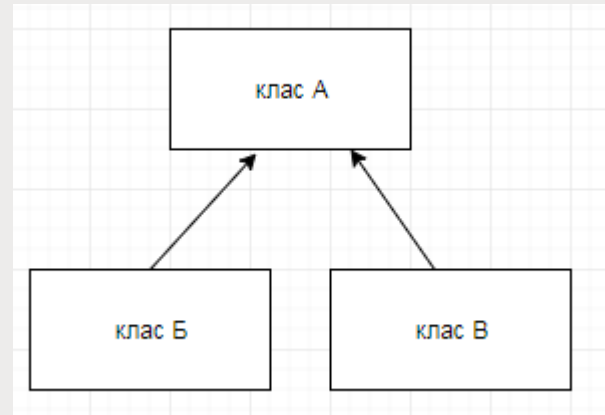
Видове наследственост

■ йерархична наследственост

```
public class A{.....}
```

```
public class B extends A{.....}
```

```
public class C extends A{.....}
```

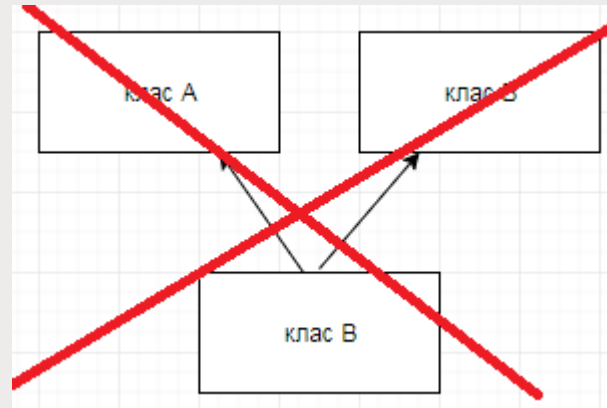


■ множествена наследственост

```
public class A{.....}
```

```
public class B{.....}
```

```
public class C extends A,B{.....}
```



```
class Vehicle {  
    int registrationNumber;  
    Person owner;  
    void transferOwnership(Person  
        newOwner) {  
        . . .  
    }  
    . . . }  
  
    class Car extends Vehicle {  
        int numberOfDoors;
```

```
        . . . }  
        class Truck extends Vehicle {  
            int numberOfAxles;  
            . . .  
        }  
        class Motorcycle extends  
        Vehicle {  
            boolean hasSidecar;  
            . . . }
```

```
class BasicArithmetic {
float z;
    public void addition(int x, int y) {
        z = x + y;
        System.out.println("The sum of the given numbers:"+z); }
    public void subtraction(int x, int y) {
        z = x - y;
        System.out.println("The difference between the given numbers:"+z);
    } }
    public class Add_Calculation extends BasicArithmetic {
        public void multiplication(int x, int y) {
            z = x * y;
            System.out.println("The product of the given numbers:"+z);
        }
        public void division(int x, int y) {
            z = x / y;
            System.out.println("The division of the given numbers:"+z);
        }
        public static void main(String args[]) {
            int a = 10, b = 5;
            Add_Calculation calculation = new Add_Calculation();
            calculation.addition(a, b);
            calculation.subtraction(a, b);
            calculation.multiplication(a, b);
            calculation.division(a,b);
        } }
```

Результати

The sum of the given numbers:15.0

The difference between the given numbers:5.0

The product of the given numbers:50.0

The division of the given numbers:2.0

```
class SuperClass {
    int num=5;
    // извежда съдържанието на супер класа
    public void print() {
        System.out.println("Това е метод от базов клас");
    }
}
public class SubClass extends SuperClass {
    int num = 10;

    // извежда съдържанието на под класа
    public void print() {
        System.out.println("Това е метод от под клас");
    }
    public void method() {
        // създаване на обект от под класа
        SubClass sub = new SubClass();
        // извиква print() метода на под класа
        sub.print();
        // извиква print() метода на базовия клас
        super.print();
        // извежда стойността на променливата num от под класа
        System.out.println("стойност на променливата num в под класа:" + sub.num);
        // извежда стойността на променливата num от базовия клас
        System.out.println("стойност на променливата num в базовия клас:" + super
            .num);
    }
    public static void main(String args[]) {
        SubClass obj = new SubClass();
        obj.method();
    }
}
```

Резултати

Това е метод от под клас

Това е метод от базов клас

стойност на променливата num в под класа:10

стойност на променливата num в базовия клас:5

Връзка IS- A

- този обект е тип на този обект

```
public class Algorithms {  
      
}  
  
public class DataBase extends Algorithms {  
      
}  
  
public class DistributedSystem extends  
Algorithms {  
      
}  
  
public class DataBaseSearch extends  
DataBase {  
      
}
```

```
class Algorithms {  
}  
  
class DataBase extends Algorithms {  
}  
  
class DistributedSystem extends Algorithms {  
}  
  
public class SearchDataBase extends DataBase {  
    public static void main(String args[]) {  
        Algorithms a = new Algorithms();  
        DataBase d = new DataBase();  
        SearchDataBase s = new SearchDataBase();  
  
        System.out.println(d instanceof Algorithms);  
        System.out.println(s instanceof DataBase);  
        System.out.println(s instanceof Algorithms);  
    }  
}
```


Резултат от програмата

```
true
```

```
true
```

```
true
```

Връзка HAS- A

- определя дали даден клас има определено нещо
- ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА се основават главно на ИЗПОЛЗВАНЕТО
- тази връзка помага да се намали дублирането на код, както и на грешки

Пример

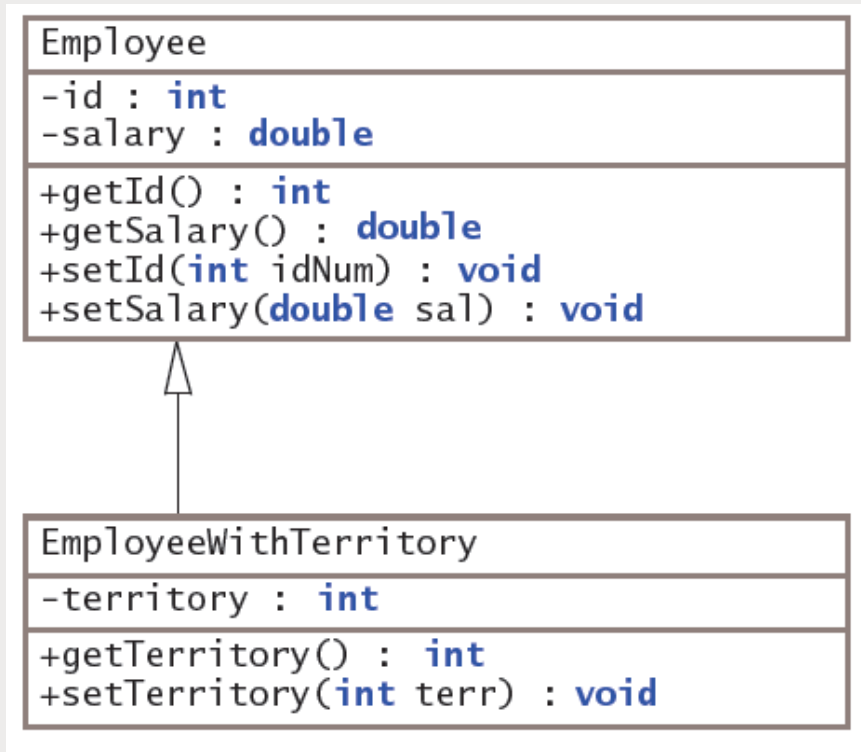
```
public class Vehicle{  
      
}  
  
public class Power{  
      
}  
  
public class Car extends Vehicle {  
    private Power p;  
      
}
```

Създаване на UML диаграма на клас

Employee
-id : int -salary : double
+getId() : int +getSalary() : double +setId(int idNum) : void +setSalary(double sal) : void

```
public class Employee
{
    private int id;
    private double salary;
    public int getId()
    {
        return id;
    }
    public double getSalary()
    {
        return salary;
    }
    public void setId(int idNum)
    {
        id = idNum;
    }
    public void setSalary(double sal)
    {
        salary = sal;
    }
}
```

Създаване на UML диаграма при наследяването



```
public class EmployeeWithTerritory extends Employee
{
    private int territory;
    public int getTerritory()
    {
        return territory;
    }
    public void setTerritory(int terr)
    {
        territory = terr;
    }
}
```

Единствения възможен начин за достъп до обект е чрез референтна променлива

- референтната променлива може да бъде само от един тип
- референтната променлива може да бъде пренасочена към други обекти, при условие че не е обявена за окончателна
- една референтна променлива може да се отнася до всеки обект от неговия деклариран тип или всеки подтип от неговия деклариран тип.

Пример

```
public interface Mammal{ }
```

```
public class Animal{ }
```

```
public class Dog extends Animal implements Mammal{ }
```

Класа Dog е полиморфен, защото има множествена наследственост

IS- A връзки

Dog **IS-A** Animal

Dog **IS-A** Mammal

Dog **IS-A** Dog

Dog **IS-A** Object

Прилагане на факти за референтни
променливи към обектната референция на
Dog

■ **Dog d= new Dog();**

■ **Animal a= d;**

■ **Mammal m= d;**

■ **Object o=d;**

Начин на свързване на обекти (binding)

- **предварително свързване (early binding)**– процеса на връзка с тялото на даден метод при неговото извикване преди стартирането на програмата
- **късно свързване (late binding)**- процеса на свързване се извършва по време на изпълнението на програмата и се базира на типа на обекта

Създаване на полиморфни класове

- метод в подклас, поддържащ полиморфизъм, предефинира метод в супер класа;
- методът на подкласа се извиква чрез референция на супер класа- компилаторът определя типа на действителния обект по време на изпълнение и извиква подходящия метод в подкласа, от който обектът е създаден

Видове полиморфизъм

- чрез наследяване;
- чрез абстрактни класове;
- чрез интерфейси;

Пример за полиморфизъм

```
public class Shape{  
  
    public void draw(){  
        System.out.println("Draw figure")  
  
    }  
  
    public class Square extends Shape{  
  
        ...  
  
        @Override  
        public void draw(){
```

```
        System.out.println(" square");  
    } }  
  
    public class Triangle extends Shape{  
  
        ...  
  
        @Override public void draw(){  
            System.out.println("triangle");  
        } }  
}
```

Извикване на виртуален метод (Virtual method invocation)

Подкласовете на даден клас могат да дефинират свои собствени уникални поведения и да споделят някои от същите функции на родителския клас.

```
public class MountainBike extends Bicycle {
    private String suspension;

    public MountainBike(
        int startCadence,
        int startSpeed,
        int startGear,
        String suspensionType){
        super(startCadence,
            startSpeed,
            startGear);
        this.setSuspension(suspensionType);
    }

    public String getSuspension(){
        return this.suspension;
    }

    public void setSuspension(String suspensionType) {
        this.suspension = suspensionType;
    }

    public void printDescription() {
        super.printDescription();
        System.out.println("The " + "MountainBike has a" +
            getSuspension() + " suspension.");
    }
}
```

```

public class RoadBike extends Bicycle{
    // In millimeters (mm)
    private int tireWidth;

    public RoadBike(int startCadence,
                    int startSpeed,
                    int startGear,
                    int newTireWidth){
        super(startCadence,
              startSpeed,
              startGear);
        this.setTireWidth(newTireWidth);
    }

    public int getTireWidth(){
        return this.tireWidth;
    }

    public void setTireWidth(int newTireWidth){
        this.tireWidth = newTireWidth;
    }

    public void printDescription(){
        super.printDescription();
        System.out.println("The RoadBike" + " has " + getTireWidth() +
                           " MM tires.");
    }
}

```

```

public class TestBikes {
    public static void main(String[] args){
        Bicycle bike01, bike02, bike03;

        bike01 = new Bicycle(20, 10, 1);
        bike02 = new MountainBike(20, 10, 5, "Dual");
        bike03 = new RoadBike(40, 20, 8, 23);

        bike01.printDescription();
        bike02.printDescription();
        bike03.printDescription();
    }
}

```

Виртуалната машина на Java (JVM) извиква подходящия метод за обекта, който е посочен във всяка променлива.
Той не извиква метода, определен от типа на променливата.

```
Bike is in gear 1 with a cadence of 20 and travelling at a speed of 10.
```

```
Bike is in gear 5 with a cadence of 20 and travelling at a speed of 10.  
The MountainBike has a Dual suspension.
```

```
Bike is in gear 8 with a cadence of 40 and travelling at a speed of 20.  
The RoadBike has 23 MM tires.
```


Скриване на променливи (hiding)

-променли на подклас, която има **същото име като на променлива в супер класа**, дори ако техните типове са различни, скрива променливата в супер класа;

-достъп до **скрита променлива**:

`super.<име_на_скрита_променлива>`

-**не се препоръчва** използване на скрити променливи—кодът се чете трудно.

Абстрактен клас- **abstract**

- абстрактните класове могат или не могат да съдържат абстрактни методи, т.е. методи без тяло
- класът е абстрактен, ако в един клас има поне един абстрактен метод
- ако даден клас е обявен за абстрактен, той не може да бъде инстанция (екземпляр).
- за да използвате абстрактен клас, трябва да го наследите от друг клас, да осигурите реализации на абстрактните методи в него.
- ако наследите абстрактен клас, трябва да предоставите реализации на всички абстрактни методи в него.

```
abstract class Employee {  
    private String name;  
    private String position;  
    private int id;  
    public Employee(String name, String position, int  
id) {  
        System.out.println("Създаване на служител");  
        this.name = name;  
        this.position = position;  
        this.id = id;  
    }  
    public double computeSalary() {  
        System.out.println("Изчисляване на заплатата");  
        return 0.0;    }  
    public void sendPay() {
```

```
        System.out.println("Изплащане на заплатата " +  
this.name + " " + this.position);  
    }  
    public String toString() {  
        return name + " " + position + " " + id;  
    }  
    public String getName() {  
        return name;  
    }  
    public String getPosition() {  
        return position;  
    }  
    public void setPosition(String newPosition) {  
        position = newPosition;  
    }  
    public int getId() {  
        return id;    }  
}}
```

```
public class AbstractExample {  
    public static void main(String [] args) {  
        /* Това не е позволено и дава грешка */  
        Employee e = new Employee("Петър В.", "Техник", 43);  
        System.out.println("\n Изплащане на заплата на служител--");  
        e.sendPay();  
    }  
}
```

```
AbstractExample.java:46: error: Employee is abstract; cannot be instantiated  
        Employee e = new Employee("Петър В.", "Техник", 43);  
                        ^  
1 error
```

```

public class Salary extends Employee
{
    private double salary; // Годишна
    заплата

    public Salary(String name, String
    position, int id, double salary) {
        super(name, position, id);
        setSalary(salary); }

    public void sendPay() {
        System.out.println("Send payment ");
        System.out.println("Send payment to "
        + getName() + " with salary " + salary);
    }

    public double getSalary() {
        return salary;
    }

    public void setSalary(double
    newSalary) {
        if(newSalary >= 0.0) {
            salary = newSalary;
        } }

    public double computePay() {
        System.out.println("Computing salary
        pay for " + getName());
        return salary/52;
    } }

```

```
public class AbstractExample {  
    public static void main(String [] args) {  
        Salary s = new Salary("Ivan", "Engineer", 3, 3600.00);  
        

---

Employee e = new Salary("Petar Ivanov", "Seller", 2, 2400.00);  
        System.out.println("Call send payment using Salary reference --");  
        s.sendPay();  
        System.out.println("\n Call send payment using Employee  
reference--");  
        e.sendPay();  
    }  
}
```

Резултат

Не може да се създаде инстанция на класа Employee,
но може да се създаде инстанция на класа Salary

```
Employee
Employee
Call send payment using Salary reference --
Send payment
Send payment to Ivan with salary 3600.0

    Call send payment using Employee reference--
Send payment
Send payment to Petar Ivanov with salary 2400.0
BUILD SUCCESSFUL (total time: 0 seconds)
```

достъп до 3
полета и 7
метода на класа
Employee

Абстрактни методи

- `abstract` се използва за обявяване на метода, като абстрактен
- `abstract` се използва преди името на метода в декларация за метода
- един абстрактен няма тяло
- метода има ;

Пример за абстрактен метод

```
public abstract class Employee {  
    private String name;  
    private String position;  
    private int id;  
    public abstract double computePay();  
}
```

Последиствия от използването на абстрактен метод

- класът, който го съдържа, трябва да бъде обявен като абстрактен
- всеки клас, който наследява текущия клас, трябва или да замени абстрактния метод, или да се обяви за абстрактен

Интерфейси

- Средство за взаимодействие между обекти, като между тях няма взаимни връзки
- Наименована съвкупност от дефиниции на методи (без реализации) и декларации на константи

Всеки клас, който иска да използва даден интерфейс, трябва да реализира всичките му методи

Интерфейс и клас

- Интерфейсът може да съдържа всякакъв брой методи
- Интерфейсът се записва във файл с разширение `.java`, като името на интерфейса съответства на името на файла
- Байтовият код на интерфейса се появява в `.class` файл
- Интерфейсите се появяват в пакети и съответния им байт код трябва да бъде в структура на директория, която съответства на името на пакета

Интерфейс \neq клас

- Не можете да създадете интерфейс
- Интерфейсът не съдържа конструктори
- Всички методи в интерфейса са абстрактни
- Интерфейсът не може да съдържа полета за потребителски модели. Единствените полета, които могат да се появяват в интерфейса, трябва да бъдат декларирани и като `static` и като `final`
- Интерфейсът не се разширява от клас, той се изпълнява от клас
- Един интерфейс може да разшири няколко интерфейса

Интерфейс \neq абстрактен клас

- интерфейсът и абстрактния клас не са еквивалентни;
- Интерфейсът е списък от нереализирани и следователно абстрактни методи
- Ако даден клас използва абстрактен клас, трябва да наследи абстрактния клас, но ако вече има супер клас, трябва да използва интерфейса

Java не поддържа множествено наследяване

Свойства на интерфейса

- Интерфейсът е имплицитно абстрактен. Не е необходимо да използвате ключовата дума `abstract`, докато декларирате интерфейс.
- Всеки метод в интерфейса е също имплицитно абстрактен и абстрактната ключова дума не е необходима
- Методите в интерфейса са имплицитно публични

Деклариране на интерфейс

```
interface Animal {  
    public void eat();  
    public void sleep();  
}
```


Имплементиране на интерфейс в класа

```
public class Mammal implements Animal {  
    public void eat() {  
        System.out.println("Mammal eats");  
    }  
    public void sleep() {  
        System.out.println("Mammal sleeps");  
    }  
    public int noOfLegs() {  
        return 0;  
    }  
}  
  
public static void main(String args[])  
{  
    Mammal m = new Mammal();  
    m.eat();  
    m.sleep();  
} }
```

Результат

Mammal eats

Mammal sleeps

Правила за имплементиране на интерфейс

- Един клас може да реализира повече от един интерфейс в даден момент
- Един клас може да разшири само един клас, но реализира много интерфейси
- Един интерфейс може да разшири друг интерфейс, по подобен начин като клас може да разшири друг клас

Множествено наследяване на интерфейси

Интерфейсите и множественото наследяване са различни понятия:

- Класът наследява от интерфейса само константи;
- Класът не наследява от интерфейса реализации на методи;
- Йерархията на интерфейсите е независима от йерархията на класовете;

Класовете, които реализират един и същ интерфейс, могат да бъдат или да не бъдат свързани чрез йерархия на класовете; това не е вярно за множественото наследяване

Java позволява множествено наследяване на интерфейси, т.е. един интерфейс може да има много супер интерфейси.

Приложение на интерфейсите

Интерфейсът се използва да дефинира **протокол за поведение**, който може да се реализира от произволен клас на произволно място в йерархията на класовете.

- Обединява сходствата между несвързани класове без изкуствено налагане на връзки между тях;
- Декларира методи, които могат да бъдат реализирани от един или повече класове;
- Разкрива програмния интерфейс на обектите, без да разкрива самите класове (т.н. анонимни обекти, които са полезни при изпращане на пакет от класове на друг проектант)